วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) มูลเหตุสำคัญเป็นปัญหาหลักที่ ทำให้ผู้เสียภาษีไม่อยากเสียภาษีแม้ว่าจะมีจำนวนผู้มีงานทำเพิ่มมากขึ้น (2) จิตสำนึกของ ผู้เสียภาษีต่อ โครงสร้างภาษีเงิน ได้บุคคลธรรมดาในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ค. 91 และ ภ.ง.ค. 90 รวมจำนวน 400 คน ในการศึกษาใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) เพื่ออธิบายผลการศึกษา ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์การถคถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพสหญิงร้อยละ 70.50 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 69.25 และมีระดับรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาทร้อยละ 45.75 เห็นว่าการขาดจิตสำนึกเป็นมูลเหตุสำคัญที่ส่งผลให้ ผู้เสียภาษีมีพฤติกรรมในการหลีกเลี่ยงภาษีหรือทำให้ไม่อยากเสียภาษีอยู่ในระดับปาน-กลาง ซึ่งความไม่มีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของรัฐเป็นปัจจัยที่อยู่ในระดับสำคัญ มากที่ส่งผลทำให้ขาดจิตสำนึก ความไม่เป็นธรรมในการเสียภาษีและทัศนคติของสังคม ในการหลีกเลี่ยงภาษีเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจิตสำนึกอยู่ในระดับปานกลางและการไม่ เห็นความสำคัญของการเสียภาษีส่งผลต่อการขาดจิตสำนึกอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย การขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดารวมทั้งความยุ่งยาก ซับซ้อนของโครงสร้างระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีผลทำให้ประชาชน ขาดจิตสำนึกและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเสียภาษีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา โดยละเอียดแล้วพบว่ากฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลทำให้ ระบบโครงสร้างในการจัดเก็บภาษียุ่งยากซับซ้อน

จากการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรพบว่า การขาดความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีผลทำให้ผู้เสียภาษีขาดจิตสำนึกในการเสียภาษีและยัง
พบว่าผู้ที่มีรายได้สูงขึ้นมีแนวโน้มในการขาดจิตสำนึกในการเสียภาษีมากขึ้น ความยุ่งยาก
ซับซ้อนของโครงสร้างระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของรัฐมีผลต่อจิตสำนึกในการเสียภาษี และการขาดจิตสำนึกการเสียภาษีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ
หลีกเลี่ยงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยพบว่าเพศชายมีพฤติกรรมในการหลีกเลี่ยงภาษี
มากกว่าเพศหญิงและพบว่าผู้ที่มีความรู้สูงมีพฤติกรรมในการหลีกเลี่ยงภาษีลดลง

This thesis investigates why non-compliance with requirements to pay personal income tax is a major problem in spite of the fact of an increase in the number of those gainfully employed. Also examined are the feelings of obligation tax payers evince toward the requirements stipulated by the current tax administration system.

The sample population consisted of 400 filers of income tax forms 91 and 90.

The instrument of research was a questionnaire.

Techniques of descriptive statistics used in the analysis, formulation

and tabulation of the data collected by means of the questionnaire were percentage, mean and standard deviation. Multiple regression analysis was also employed by the researcher in the course of the investigation.

Findings are as follows:

The majority of the sample population were female (70.50 percent), between the ages of thirty-one and forty, and were holders of a bachelor's degree (69.25 percent). A plurality of the respondents earned between 10,001 and 20,000 baht (45.75 percent) monthly.

At a moderate level the respondents were of the opinion that an absence of feelings of obligation to pay taxes was an important reason taxpayers evinced behaviors in which the paying of taxes was evaded or in which paying taxes was resented.

Additionally, inefficacious use of governmental expenditures or outlays of monies was another factor cited by the respondents as a reason why tax papers did not evince feelings of obligation to pay taxes. Inequities in regulations regarding the payment of taxes and societal attitudes pertaining to tax evasion were also cited at a moderate level as a reason for noncompliance.

Failure to grasp the importance of tax paying was also a reason given for non-compliance. The respondents at a moderate level were of the opinion that failures to evince feelings of obligation to pay taxes were also to be attributed to a paucity of knowledge and understanding of laws regulating the payment of personal income tax in addition to the complex nature of income

tax collection. When considering various aspects of the problem, it was found that an important factor affecting the collection of tax revenues was the sheer complexity of the tax system.

Findings from testing the relationships between variables are as follows:

A paucity of knowledge and understanding of personal income tax regulations was correlated with an absence of feelings of obligation to pay personal income tax. In addition, having a high income and the complexity of the personal income tax system were also correlated with an absence of feelings of obligation to pay personal income tax:

Furthermore, an absence of feelings of obligation to pay personal income tax was correlated with personal income tax evasion. Tax evasion behaviors were finally found to be correlated at a higher level with males and with those who exhibited a high educational level.